

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
факультет агротехнології та екології
кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту
довкілля

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОЛОГІЯ

(за фаховим спрямуванням)

освітньо – професійна програма **Захист і карантин рослин**
спеціальність **202 Захист і карантин рослин**
галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**
освітній ступінь **бакалавр**

Розробник:
Марина Піщаленко
доцент кафедри екології, збалансованого
природокористування та захисту довкілля
кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Гарант:
Віктор Писаренко
професор кафедри захист рослин
доктор сільськогосподарських наук, професор

Полтава
2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Екологія (за фаховим спрямуванням) вибіркова навчальна дисципліна
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Викладач: Марина Піщаленко,-к.с-г.н, доцент Контакти : ауд. 77, навчальний корпус №1 E-mail: : marina_pischalenko@ukr.net
Сторінка викладача	https://www.pdaa.edu.ua/people/pishchalenko-marina-anatoliivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з природничих наук

Опис дисципліни

Дисципліна формує систему знань щодо предмета досліджень, категорій та методів, структури й історії розвитку екології, її значення для суспільства, зв'язками з іншими науками, а також фундаментальних законів природи, екологічного світогляду відносно виникнення, розвитку і шляхів збереження життя на Землі

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в формуванні у здобувачів вищої освіти екологічного світогляду; знань про взаємодію живих організмів, популяцій та угруповань вищих рангів між собою та навколишнім середовищем; особливостей функціонування екосистем різних ієрархічних рівнів під впливом природних і антропогенних факторів, екологічних основ збалансованого природокористування.

Основні завдання навчальної дисципліни полягають у отриманні знань щодо основних принципів взаємовідношень між організмами, популяціями і угрупованнями та навколишнім середовищем: розуміння дії хімічних речовин, фізичних полів та біологічних агентів на життєдіяльність організмів; вміння оцінювати негативні наслідки антропогенного впливу на стан атмосферного повітря, природних вод, ґрунтового покриву, геологічного середовища та біоценозів; на базі загально-екологічних знань, вміти знаходити вірні рішення питань збалансованого співіснування людини і природи: виховати у майбутнього фахівця здібності й уміння по впровадженню екологічно безпечної діяльності людини.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові

ФК 8. Здатність застосовувати агротехнічні, біологічні, організаційногосподарські методи для довгострокового регулювання розвитку та

поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття.

ПРН 18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Екологія в системі природничих, соціальних та технічних наук.

Тема 2. Екологічні фактори.

Тема 3. Популяція. Біогеоценоз

Тема 4. Екосистема. Агроекосистема.

Тема 5. Екологічні проблеми атмосфери.

Тема 6. Екологічні проблеми гідросфери

Тема 7. Екологічні проблеми літосфери

Тема 8. Екологічна складова природокористування

ТРУДОМІСТКІСТЬ

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4.

Вид підсумкового контролю – залік.

СТРУКТУРА КУРСУ

Назва тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	пр.	с.р
Тема 1. Екологія в системі природничих, соціальних та технічних наук.	12	2		10
Тема 2. Екологічні фактори	14	2	2	10
Тема 3. Популяція. Біогеоценоз.	16	2	4	10
Тема 4. Екосистема. Агроекосистема	16	2	4	10
Тема 5. Екологічні проблеми атмосфери.	16	2	4	10
Тема 6. Екологічні проблеми гідросфери	16	2	4	10
Тема 7. Екологічні проблеми літосфери	16	2	4	10
Тема 8. Екологічна складова природокористування	14	2	2	10
Усього годин	120	16	24	80

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб) і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права: надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перескладання. Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності з поважних причин та з дозволу деканату.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття	Словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, розповідь, самостійна робота з навчальними посібниками, підручниками Наочні методи: ілюстрування, демонстрування Практичні методи: робота з навчально-методичною літературою, конспектування	-опитування теоретичних питань, реферат-презентація; виконання завдань самостійної роботи
ПРН 18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин	Методи самостійної роботи вдома проблемно-пошукові Робота під керівництвом викладача: розробка презентацій Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу; створення ситуації новизни навчального матеріалу Методи усного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді. Бінарні методи: словесно-	-опитування теоретичних питань, реферат-презентація; виконання завдань самостійної роботи

	інформаційний; наочно-ілюстративні Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання освітніх мультимедійних презентацій; дистанційне навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)	
--	--	--

КРИТЕРІЇ УСПІШНОГО ОПАНУВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття	50	50	30
ПРН 18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин	50	50	30
Разом	100	100	60

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНА ТА ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74 – 81	C	
64 -73	D	
60 – 63	E	
35-59	FX	Не зараховано
0 - 34	F	

ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНІ

1. Білявський Г.О., Бутченко Л.І., Навроцький В.М. Основи екології: теорія та практикум Київ: “Лібра”, 2002. 351 с.
2. Боголюбов В.М., Соломенко Л.І., Князькова Т.В., Розпутній М.В. Екологія: навч. посіб. Київ.: Вид.центр НАУ, 2006. 158 с.
3. . Гайченко В.А., Царик Й.В. Екологія тварин: К: Компрінт, 2016. 288 с.
4. Гайнріх Д., Гергт М. Екологія, Київ: dtv-Atlas., 2001. 287 с.
5. Злобін Ю.А., Кочубей Н.В. Загальна екологія: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2003. 416 с.
6. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології. підручник К.: Вища школа, 2004. 382 с.
7. Корсак К.В., Плахотнік О.В. Основи сучасної екології. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 408 с.
8. Сухарев С.М., Чундак С.Ю., Сухарева О.Ю. Основи екології та охорони довкілля. навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006, 394 с.
9. Руденко С.С., Костишин С.С., Морозова Т.В. Загальна екологія: практичний курс. Частина І. Чернівці.: Рута, 2003. 320 с.

Допоміжні

1. Білявський Г.О., Падун М.М., Фурдуй Р.С. Основи загальної екології. Київ, 1995. 364 с.
2. Кучерявий В.П. Урбоекологія. Львів: “Світ”, 1999. 360 с.
3. Кучерявий В.П. Екологія. Львів: «Світ», 2001. 386 с.
4. Мусієнко М.М. Екологія рослин. підручник К.: Либідь, 2006. 432 с.
5. Потіш А.Ф., Медвідь В.Г. Екологія: Основи теорії і практикум, навч. посіб. Львів: „Новий світ - 2000”, 296 с.